

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru na tému „Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o harmonizácii zákonov členských štátov týkajúcich sa sprístupňovania tlakových zariadení na trhu (prepracované znenie)“

COM(2013) 471 final – 2013/0221 (COD)

(2014/C 67/20)

Samostatný spravodajca: **Antonello PEZZINI**

Európsky parlament (4. júla 2013) a Rada (16. júla 2010) sa rozhodli podľa článkov 114 a 304 Zmluvy o fungovaní Európskej únie prekonzultovať s Európskym hospodárskym a sociálnym výborom

„Návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady o harmonizácii zákonov členských štátov týkajúcich sa sprístupňovania tlakových zariadení na trhu (prepracované znenie)“

COM(2013) 471 final – 2013/0221 (COD).

Odborná sekcia pre jednotný trh, výrobu a spotrebu poverená vypracovaním návrhu stanoviska výboru v danej veci prijala svoje stanovisko 2. októbra 2013.

Európsky hospodársky a sociálny výbor na svojom 493. plenárnom zasadnutí 16. a 17. októbra 2013 (schôdza zo 16. októbra 2013) prijal 142 hlasmi za, pričom 2 členovia hlasovali proti a 2 sa hlasovania zdržali, nasledujúce stanovisko:

1. Závbery a odporúčania

1.1 Európsky hospodársky a sociálny výbor oceňuje prácu, ktorú vykonala Komisia, aby prispôbila európske právne predpisy o tlakových zariadeniach medzinárodnému vývoju a novému legislatívnemu rámcu EÚ, s cieľom zvýšiť účinnosť a efektívnosť trhu a zjednodušiť postupy stanovením zásadných bezpečnostných požiadaviek, ktoré musia tlakové zariadenia a zostavy spĺňať, aby mohli byť sprístupnené na trhu EÚ.

1.2 Výbor súhlasí s rozhodnutím zvoliť pri tom legislatívny postup prepracovania právnych aktov, ktorý „spočíva v prijatí nového právneho aktu, ktorým sa súčasne zapracovávajú do jedného textu vecné zmeny a doplnenia“ s cieľom dosiahnuť súlad smernice 97/23/ES o tlakových zariadeniach s novým legislatívnym rámcem.

1.3 EHSV nanovo zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť plné uplatňovanie zásady voľného pohybu bezpečného a predpisom vyhovujúceho tovaru tak, aby výrobky zákonne uvedené na trh v jednom členskom štáte mohli byť uvádzané na trh bez prekážok v rámci celej EÚ, pričom sa zaisťujú plná vysledovateľnosť výrobkov a dohľad nad trhom: jednotne, účinne a efektívne.

1.4 Výbor sa domnieva, že všetky záväzky a postupy novej smernice by mali byť uplatňované podľa zásady proporcionality postupov a nákladov na certifikáciu, a to najmä pre menšie podniky a pre neštandardné výrobky alebo produkty vyrábané v obmedzenej sérii.

1.5 EHSV pokladá za rovnako dôležité zabezpečiť účinnejší a všeobecnejší dohľad nad trhom a väčšiu rovnocennosť medzi

úrovňou spôsobilosti notifikovaných orgánov pre posudzovanie zhody, ktoré by mali spĺňať závažné a náročné kritériá a byť podporované v oblasti odbornej prípravy.

1.6 Uplatňovanie novej smernice o tlakových zariadeniach by malo podliehať monitorovaniu, a každé dva roky by mala byť predložená správa nezávislých odborníkov Rade, Parlamentu a výboru.

1.7 Výbor sa nazdáva, že treba posilniť ukazovatele získané prostredníctvom systému RAPEX, ktoré umožňujú sledovať zníženie počtu nevyhovujúcich výrobkov na trhu a zlepšenie kvality služieb na posudzovanie zhody, ktoré poskytujú notifikované orgány.

1.8 Vykonávacie právomoci udelené Komisii na uplatňovanie novej smernice musia byť začlenené do jasného a transparentného implementačného prostredia a musia byť predovšetkým v súlade so zárukami týkajúcimi sa informovania, prípadne konzultácií, Európskeho parlamentu, Rady a každého členského štátu.

2. Hlavné aspekty uvádzania tlakových zariadení na trh

2.1 Harmonizácia právnych predpisov a tlakové zariadenia

2.1.1 Obchodovanie so spotrebným tovarom v rámci EÚ dosiahlo v rokoch 2008 až 2010 hodnotu vo výške okolo jedného bilióna eur a hodnota harmonizovaných odvetví v EÚ, pokiaľ ide jednak o spotrebný tovar, jednak o výrobky na profesionálne použitie, sa odhadovala na viac než 2,1 bilióna eur.

2.1.2 Voľný pohyb bezpečných a predpisom vyhovujúcich výrobkov je jedným z základných pilierov Únie a dohľad nad trhom jej zásadným nástrojom na ochranu spotrebiteľov a užívateľov pred uvádzaním výrobkov, ktoré nie sú v súlade s predpismi alebo ktoré sú nebezpečné, na trh.

2.1.3 Zavedenie smernice 97/23/ES o aproximácii zákonov členských štátov týkajúcich sa tlakových zariadení (nazývanej „**smernica o tlakových zariadeniach**“) sa ukázalo byť veľmi dôležitým:

— pre fungovanie vnútorného trhu tohto odvetvia, jednak z hľadiska efektívnosti, jednak z hľadiska účinnosti;

— na odstránenie rôznych obchodných prekážok,

— na zabezpečenie vysokej úrovne bezpečnosti výrobkov.

2.1.4 Výbor uvítal prispôbenie legislatívneho rámca novým predpisom o fungovaní uvádzania výrobkov na vnútorný trh⁽¹⁾, pričom odobril nariadenie (ES) č. 765/2008⁽²⁾, ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie a dohľadu nad trhom – tzv. **nariadenie NLR** – ako aj rozhodnutie č. 768/2008/ES o spoločnom rámci na uvádzanie výrobkov na trh – tzv. rozhodnutie NLR, ako sa uvádza v „balíku návrhov o výrobkoch“, ku ktorému mal výbor možnosť zaujať kladné stanovisko⁽³⁾.

2.1.5 Komisia okrem toho zamýšľa prispôbiť smernicu 97/23/ES nariadeniu (ES) č. 1272/2008 zo 16. decembra 2008 o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, tzv. **nariadeniu CLP**⁽⁴⁾, podľa nového systému klasifikácie, ktorý sa ním zavádza, s cieľom zohľadniť tlakové riziká súvisiace s nebezpečnými tekutinami.

2.2 Zosúladenie s novým legislatívnym rámcom a právna súdržnosť

2.2.1 Chýbajúcu zhodu s požiadavkami smernice o tlakových zariadeniach vnímajú všeobecne všetky hospodárske subjekty sektora ako problém, ktorý ohrozuje konkurencieschopnosť podnikov dodržiavajúcich predpisy.

2.2.2 Ide o nekalú hospodársku súťaž, ktorá vo veľkej miere vyplýva z nedostatkov a neefektívnosti mechanizmov dohľadu

nad trhom: nedostatočná výsledovateľnosť výrobkov pochádzajúcich z tretích krajín, chýbajúce spôsobilosti notifikovaných orgánov⁽⁵⁾, a to aj v súvislosti so skutočnosťou, že sa priamo neuplatňuje rozhodnutie NLR.

2.2.3 Navyše analýzy vplyvu poukázali na ťažkosti hospodárskych subjektov zorientovať sa v čoraz komplexnejšom regulačnom prostredí.

2.2.4 Stále častejšie sa na rovnaký výrobok vzťahujú početné legislatívne akty, ako v prípade nariadenia CLP o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí, ktorým sa zavádzajú nové triedy a kategórie rizika, ktoré len čiastočne zodpovedajú v súčasnosti používanej klasifikácii a ktoré nadobudnú účinnosť pre tento sektor od 1. júna 2015.

2.2.5 EHSV vo svojom stanovisku o nariadení NLR⁽⁶⁾ už zdôraznil, že „spresnenie a modernizácia podmienok uvádzania bezpečných kvalitných produktov na trh zohrávajú pre spotrebiteľov, podniky a občanov Únie centrálnu rolu“.

2.2.6 V tomto kontexte EHSV priaznivo hodnotí prispôbenie smernice o tlakových zariadeniach rozhodnutiu „Prepracovanie právnych aktov spočíva v prijatí nového právneho aktu, ktorým sa súčasne zapracovávajú do jedného textu vecné zmeny a doplnenia skoršieho právneho aktu a nezmenené ustanovenia tohto právneho aktu. Nový právny akt nahrádza a zrušuje skorší právny akt“⁽⁷⁾.

2.2.7 Rovnako pozitívne výbor hodnotí uvedenie smernice 97/23/ES do súladu s nariadením CLP na zaručenie právnej súdržnosti, pokiaľ ide o klasifikáciu tlakového zariadenia na základe tekutiny, ktorú obsahuje, a to od 1. júna 2015, keď dôjde k zrušeniu smernice 67/548/EHS. Týmto zosúladením sa v rámci Únie zavádza globálny harmonizovaný systém klasifikácie, označovania a balenia chemických látok (GHS), ktorý bol prijatý na medzinárodnej úrovni v rámci štruktúry Organizácie Spojených národov.

2.3 Závazky hospodárskych subjektov a požiadavky týkajúce sa výsledovateľnosti

2.3.1 Výbor pokladá za obzvlášť významné požiadavky týkajúce sa výsledovateľnosti výrobkov a záväzkov hospodárskych subjektov s osobitným dôrazom na:

— povinnosť výrobcov, splnomocnených zástupcov a distribútorov overiť, či je na výrobku umiestnené označenie CE, či je spolu s tlakovým zariadením dodaná požadovaná dokumentácia a informácie o výsledovateľnosti,

(1) Ú. v. EÚ C 120, 16.5.2008, s. 1.

(2) Ú. v. EÚ L 218, 13.8.2008, s. 30, Ú. v. EÚ C 120, 16.5.2008, s. 1.

(3) Ú. v. EÚ C 181, 21.6.2012, s. 105.

(4) Ú. v. EÚ L 353, 31.12.2008, s. 1.

(5) Notifikované orgány sú orgány (notifikované členskými štátmi Komisii) zodpovedné za posudzovanie zhody, ktoré vykonávajú typové skúšky výrobkov, testujú ich a vydávajú príslušné osvedčenia.

(6) Ú. v. EÚ C 120, 16.5.2008, s. 1.

(7) Ú. v. EÚ C 181, 21.6.2012, s. 105.

- povinnosť výrobcov dodať návod na použitie a bezpečnostné pokyny v jazyku, ktorý je ľahko zrozumiteľný pre spotrebiteľov a konečných užívateľov,
- výsledovateľnosť v rámci celého distribučného reťazca: výrobcovia, splnomocnení zástupcovia a dovozcovia,
- povinnosť každého hospodárskeho subjektu identifikovať vo vzťahu k orgánom hospodársky subjekt, ktorý mu výrobok dodal alebo ktorému on dodal tlakové zariadenie.

2.3.2 Tieto záruky výsledovateľnosti pre akékoľvek tlakové zariadenie uvedené na trh by mali byť uplatňované v plnej miere podľa zásady proporcionality postupov a nákladov na certifikáciu, a to najmä pre menšie podniky a pre neštandardné výrobky alebo výrobky vyrábané v obmedzenej sérii.

2.3.3 Nemenej dôležitý sa javí účinnejší dozor nad trhom a väčšia rovnocennosť medzi úrovňou spôsobilosti notifikovaných orgánov pre posudzovanie zhody s príslušnými požiadavkami záväznými pre všetkých, aby sa zabezpečila maximálna nestrannosť a účinnosť v rámci Únie a rovnaké podmienky hospodárskej súťaže pre všetkých výrobcov.

2.3.4 Ukazovatele, ktoré umožňujú sledovať zníženie počtu nevyhovujúcich výrobkov na trhu a zlepšenie kvality hodnotiacich služieb, by mali byť založené na informáciách získaných prostredníctvom systému RAPEX a oznamovacích postupoch ochrannej doložky zavedených v súlade so smernicou, a na základe údajov NANDO⁽⁸⁾.

2.3.5 Výbor sa nazdáva, že v prípade udelenia vykonávacích právomocí Komisii, podľa nariadenia (EÚ) č. 182/2011 zo 16. februára 2011, uplatňovanie novej revidovanej smernice

by malo prebiehať v súlade so zárukami týkajúcimi sa informovania Európskeho parlamentu a Rady, a prípadne zainteresovaného členského štátu.

3. Všeobecné pripomienky

3.1 Výbor víta prepracovanie znenia smernice o tlakových zariadeniach z roku 1997 a oceňuje prácu, ktorú vykonala Komisia, aby prispôbila európske právne predpisy o tlakových zariadeniach medzinárodnému vývoju a novému legislatívnemu rámcu EÚ.

3.2 Výbor zdôrazňuje, že je dôležité zabezpečiť plné uplatňovanie zásady voľného pohybu bezpečného a predpisom vyhovujúceho tovaru tak, aby výrobky zákonne uvedené na trh v jednom členskom štáte mohli byť uvádzané na trh bez prekážok v rámci celej EÚ, pričom sa zaistí plná výsledovateľnosť výrobkov, spolu s dozorom nad trhom, uplatňovaným jednotne, účinne a efektívne.

3.3 Je potrebné väčšmi zohľadňovať zásadu proporcionality postupov a nákladov na certifikáciu, a to najmä pre menšie podniky a pre neštandardné výrobky alebo produkty vyrábané v obmedzenej sérii: EHSV sa domnieva, že do preskúmania právnych predpisov v navrhutej forme malo byť zahrnuté špecifické zhrnutie vplyvu na malé a stredné podniky, okrem vykonaných posúdení vplyvu a konzultácií.

3.4 Účinnejší dozor nad trhom a väčšia rovnocennosť medzi úrovňou spôsobilosti notifikovaných orgánov pre posudzovanie zhody by sa nemali dosiahnuť len prostredníctvom sankčných mechanizmov, ale predovšetkým aj s podporou cieľených európskych opatrení v oblasti odbornej prípravy.

3.5 Nové revidované právne predpisy by mali byť predmetom kontroly a pravidelných správ orgánov EÚ, potvrdených ukazovateľmi RAPEX týkajúcimi sa vývoja v oblasti porušovania posudzovania zhody a všeobecnej bezpečnosti tlakových zariadení uvedených na trh.

V Bruseli 16. októbra 2013

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Henri MALOSSE

⁽⁸⁾ Pozri <http://ec.europa.eu/enterprise/newapproach/nando/>.